

**BJURHOLMS
KOMMUN**

Dnr: KUN24-50 880
Dnr: KS24-113 003

Biblioteksplan för Bjurholms kommun 2024–2027

Föreskrifter

Plan

Policy
Program
Regler
Riktlinje
Rutin
Strategi
Taxa

Antagen av kommunfullmäktige
2024-04-22 § 12

Giltig från och med
2024-05-17

Dokumentansvarig
Biblioteks- och kulturchef

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Inledning.....	3
Organisation.....	3
Kommunens vision, målområden och inriktningsmål.....	3
Kommunens utvalda mått inför år 2020-2023 för biblioteksverksamheten:.....	3
Styrdokument för bibliotek och skolbibliotek.....	3
Sveriges depåbibliotek.....	5
Bibliotekets roll i Bjurholm.....	5
Bibliotekets utbud.....	6
Hbtq-diplomering.....	6
Skolbibliotek.....	7

Inledning

Enligt bibliotekslagen ska alla kommuner ha tillgång till ett folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara anpassade till användarnas behov och det är av stor vikt att biblioteken hämtar in och beaktar de önskemål och synpunkter som biblioteksanvändarna har på sin verksamhet.

Att låna media i fysisk eller digital form ska vara avgiftsfritt. Samverkan mellan biblioteken i Umeåregionen underlättar också tillgängligheten till all sorts media oavsett var man bor.

Bibliotekslagen trycker speciellt på att folk- och skolbibliotek ska ägna särskild uppmärksamhet till personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter samt nysvenskar från olika kulturer, samt barn- och ungdomar.

Organisation

Ansvaret för bibliotek, skolbibliotek, musikskolan och kultur ligger under kultur- och utbildningsnämnden.

Tjänstemannaansvaret ligger på bibliotekarien och rektor har tjänstemannaansvaret för skolbiblioteket.

Kommunens vision

Kultur- och utbildningsnämndens vision är att med medborgaren i fokus ge ett rikt och attraktivt fritids- och kulturutbud och med glädje möta boende och besökare i alla åldrar utifrån deras behov.

Tillgängligheten ska vara god för alla och medborgarna ska ha inflytande. Kränkningar ska inte förekomma och verksamheten ska genomsyras av kulturell och interkulturell förståelse.

Kommunens utvalda mått inför år 2024-2027 för biblioteksverksamheten:

Lån av böcker kommunala bibliotek 7,4 böcker/invånare

Barnbokslån i kommunala bibliotek barn/ungdom 0-17 år 24,4 lån/ barn och

Bibliotekets öppettider är måndag 10-15, tisdag och torsdag 10-12 samt 15.30-19.30 inklusive meröppet, kl 08-20.

Styrdokument för bibliotek och skolbibliotek

Bibliotekslagen (2013:801), tillägg SFS 2023:355

Skollagen (2010:800) 2 kap, § 35+36 tillägg SFS 2023:951 tillägg Lgr22

Unescos folkbiblioteks- och skolbiblioteksmanifest, 1994 1/2006

FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen)

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna
Nämndens inriktningsmål och mått, beslutat 2019-09-09
Diskrimineringslagen med sju diskrimineringsgrunder.
Nationella mål för litteratur, läsfrämjande och språk.
Nationell biblioteksstrategi
Nationella minoriteter och minoritetsspråk.
Bjurholms kommuns värdegrund – vårt bemötande präglas av bemötande öppenhet och respekt.

”Enligt Bibliotekslagen (2013:801) 6§, Varje kommun ska ha folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.”

Bjurholms bibliotek har alltid medborgaren i fokus. Den media som köps in och erbjuds både via böcker, film, ljudböcker m m flera av dessa kan också erbjudas digitalt. Inköp görs ofta i samråd och önskemål från låntagare. Biblioteket ger via webbsidan www.minabibliotek.se, möjlighet för låntagare att söka och reservera media från hela Umeåregionens bibliotek sammanlagt ett 20-tal bibliotek.

I det samarbetet finns också en medieförsörjningsplan med en ”målsättning med samarbetet är att erbjuda jämlik och likvärdig biblioteksservice till alla boende inom Umeåregionen. Mediebeståndet ska ses som en gemensam resurs för hela regionen”.

Biblioteket kan också erbjuda ”Boken kommer”, vilket innebär att låntagare som inte kan ta sig till biblioteket får media hemskickat, antingen via lantbrevbäring eller hembesök.

Bjurholms bibliotek är också ett meröppet bibliotek, vilket innebär att biblioteket är tillgängligt även tid då inte biblioteket har öppet. Användare/låntagare får då med hjälp av egen personlig inloggning tillgång till biblioteket 12 timmar/dygn alla veckodagar.

”Bibliotekslagen 7 § säger att folkbiblioteken särskilt ska främja läsning och tillgång till litteratur. Biblioteket ska också verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapshämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.”

Bjurholms bibliotek arbetar ständigt med att locka till läsning på olika sätt. Arrangemang med litteratur i fokus, uppsökande verksamhet, och med det samarbete som biblioteken i Umeåregionen är utbudet och tillgången mycket bra.

Service till distansstuderande sker genom så kallat fjärrlån, där litteratur kan lånas från hela landet, och även utomlands om sådana önskemål finns.

En kundundersökning genomförs vartannat år för Umeåregionens bibliotek.

”Bibliotekslagen 8 §, säger att folkbiblioteket ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.”

Bjurholms bibliotek är ett integrerat folk- och skolbibliotek och har på så sätt tillgång till skolbibliotekets utbud och tjänster. Läs mera under rubriken Skolbibliotek.

”Bibliotekslagen 9 § säger att på folkbiblioteket ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform.”

Alla bibliotek inom Umeåregionen lånar fritt ut all sorts media som passar olika åldrar, behov och önskemål.

Sveriges depåbibliotek

Sveriges depåbibliotek och lånecentral underlättar för biblioteken att ge en effektiv och jämlik informations- och litteraturförsörjning till sina låntagare genom fjärrlån, stöd och kompetensutveckling inom kompletterande medieförsörjning.

Depåbibliotekets samling har byggts upp genom donationer från bibliotek runt om i landet. Lån förmedlas både från depåbiblioteket och från Umeå stadsbibliotek.

Sveriges depåbibliotek och lånecentral är en av de nationella tjänster som KB finansierar, en del i KB uppdrag i att främja samverkan och utveckling inom biblioteksområdet.

Bibliotekets roll i Bjurholm

Bibliotekets omvärldsanalys är viktigt för bevakning av nyheter, litteratur, material och arbetsmetoder som kan ges uttryck på olika sätt i bibliotekets verksamhet och komma till gagn för våra medborgare.

Lokalerna är och ska vara fysiskt anpassade och tillgängliga för mötesverksamhet, kulturträffar och viss underhållning, samt naturligtvis för bibliotekets kärnverksamhet. Bibliotekets läge på bottenplan och med skolan så nära gör att tillgängligheten för alla besökare är stor och betydande.

Vårt bibliotek har också som målsättning att det ska vara en lugn mötesplats med plats för unga och vuxna som vill sitta och läsa i lugn och ro. Därför jobbar vi mycket med att inget stök och ljudliga aktiviteter som kan störa andra ska finnas på vårt bibliotek.

Biblioteket ska verka för att vara:

- Tillgängligt och öppet för alla
- Ha ett brett utbud av litteratur och digitala resurser
- En plats för informationssökning, läsning, samtal och en gemensam yta för alla

Bibliotekets utbud

Bjurholms bibliotek är ett integrerat folk- och skolbibliotek som för låntagare inte bara från kommunen utan också Umeåregionen och andra delar av Sverige tillhandahåller:

- Fack- och skönlitteratur för barn, unga och vuxna.
- Webbaserad katalog för att omlån och reservationer ska kunna göras hemifrån.
- Dagstidningar och tidskrifter, fysiska och digitala.
- Utlåning av filmer.
- Ljudböcker av olika format.
- Avtal med Legimus vilket innebär tillstånd för nerladdningar för elever med särskilda behov i samarbete med skolan.
- Lättlästa böcker och storstilböcker.
- Utländsk litteratur.
- Lån av e-media, som böcker, ljudböcker.
- Självutlån/återlämning för de låntagare som föredrar det.
- Fjärrlån från andra bibliotek, främst universitetsbibliotek. En tjänst vi tillhandahåller till våra distansstuderande.
- Databas för släktforskare.
- Internetdatorer för informationssökning.
- Flera databaser för specifik faktasökning.
- Mindre bokhandel.
- Bokväskor förmedlade till låntagare som inte kan ta sig in till biblioteket, leverans både med lantbrevbärare och bibliotekets personal.
- Bokväskor till intresserade boende på kommunens boenden.
- Meröppet bibliotek för tillgång till biblioteket måndag-söndag kl 08.00 – 20.00

Hbtq-diplomering

Bjurholms bibliotek är ett hbtq-diplomerat bibliotek sedan 2020.

Hbtq-diplomeringen är ett viktigt stöd för biblioteken i arbetet med det demokratiska uppdraget, mänskliga rättigheter och barnkonventionen.

Biblioteket ska behandla alla besökare likvärdigt och med respekt. En regnbågshylla har satts upp där besökare kan botanisera bland olika böcker med olika innehåll utifrån ett HBTQ-perspektiv.

Personalen strävar efter att se alla besökare som individuella individer, särskilt när det gäller skolans elever och andra unga besökare.

Skolbibliotek

Bjurholms bibliotek är ett integrerat folk- och skolbibliotek.

Skolbibliotekets huvudman är rektor och är ansvarig för hur skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

Eleverna i grundskolan, anpassade grundskolan ska ha tillgång till ett skolbibliotek.

Rektors uppgift är att se till att verksamheten i skolbiblioteket organiseras så att;

- den möter alla elevers behov av språk- och kunskapsutveckling
- den är en del av skolans verksamhet
- bibliotekets personal och övrig pedagogisk personal har möjlighet att samarbeta
- det ska finnas en lokal som gör det möjligt att använda skolbiblioteket i skolans alla ämnen
- samverka och vara ett stöd till pedagoger i för- och grundskolan
- erbjuda elever och lärare handledning och undervisning i medie- och informationskunskap - MIK